

JAARVERSLAG 2018

BIBLIOTHEEK MONTFERLAND

WAAR EEN KLEINERE BIBLIOTHEEK GROOT IN KAN ZIJN

Bibliotheek Montferland is er voor alle inwoners van Montferland. Zij kunnen terecht in de vestigingen in Didam en 's-Heerenberg. Wij streven ernaar dat dit warme en uitnodigende plaatsen zijn waar inwoners van Montferland met plezier komen en verblijven. Met een werkgebied van 35.000 inwoners is Bibliotheek Montferland één van de kleinere bibliotheken in Nederland. Toch is onze dienstverlening omvangrijk en modern!

Onze collectie is afgestemd op de lezers in Montferland. In de vestigingen vinden zij een divers aanbod van boeken, tijdschriften, dvd's en luisterboeken. Daarnaast heeft elk bibliotheeklid toegang tot de gezamenlijke, brede collecties van alle openbare bibliotheken in Nederland én de collectie e-books en luisterboeken van de online bibliotheek.

Sinds lange tijd zijn er goede contacten met het educatieve veld. We werken actief mee om de lees- en taalvaardigheid van kinderen te vergroten. We ondersteunen scholen met een educatief aanbod. Bovendien komen kinderen van klein tot groot in aanraking met de bibliotheek door klassikaal bezoek en groepsactiviteiten. Montferlandse kinderen groeien zo op met de bibliotheek als vanzelfsprekend onderdeel van hun leven.

Een paar jaar geleden zijn we gaan bouwen aan de 'maatschappelijke bibliotheek'. Voor volwassenen bieden we diensten aan op het gebied van basisvaardigheden. Het zijn de vaardigheden die eraan bijdragen dat mensen zelfstandig kunnen functioneren in onze maatschappij. Dat begint met lezen (taalvaardigheid), maar ook reken- en digitale vaardigheden vallen onder de basisvaardigheden. Onder de diensten op het gebied van basisvaardigheden vallen onder andere het (Digi)Taalhuis, cursussen en workshops. In 2018 kwam daar de netwerkbijeenkomst Walk&Talk bij. Een nieuw initiatief dat vanaf het begin goed loopt. Bij de meeste van deze diensten werken we intensief samen met andere partijen; Gemeente Montferland, Welcom en SeniorWeb.

Al deze zaken kunnen we uitvoeren dankzij een gemotiveerd en betrokken team van medewerkers en vrijwilligers. Kwaliteit is daarbij voor ons het sleutelwoord. Dit zal ook in 2019 onze missie zijn.

Eric van der Wal
Directeur/bestuurder
Bibliotheek Montferland

EEN BIBLIOTHEEK IN BEWEGING

Als Raad van Toezicht zijn we apetrots op onze bibliotheek. Het blijft een plaats waar onder andere boeken geleend kunnen worden. Daarnaast is de bibliotheek meer en meer een partner in het sociaal en maatschappelijk domein in onze mooie gemeente.

De Raad van Toezicht ziet toe op een goede uitvoering van het beleid en ondersteunt zo nodig de directeur/bestuurder. Eind 2018 neemt Anton Koster na acht jaar afscheid van de Raad. Per 1 januari 2019 volgt Corine Hennekes hem op.

Normaal gesproken vergadert de raad zes keer per jaar. In 2018 komt de raad een aantal keer extra bij elkaar. Het hoofdonderwerp van deze extra vergaderingen is de toekomstige verhuizing van de bibliotheekvestiging in Didam. Op het einde van 2018 zijn de gesprekken over de aankoop van de bibliotheek door projectontwikkelaar Groenstaete gaande. Voorwaarden om te kunnen verhuizen zijn een goede prijs voor de bibliotheek én dat aan ons plan van eisen kan worden voldaan voor een goede huisvesting in Meulenvelden. De uitdaging is om een mooie, doelmatige en minstens zo functionele nieuwe plek te creëren.

Chris van Pelt
Voorzitter Raad van Toezicht
Bibliotheek Montferland

ONTMOETINGSPLEK

Vestigingen en faciliteiten

De bibliotheek is een neutrale, onafhankelijke en veilige ruimte waar iedereen welkom is. In Montferland zijn er twee bibliotheekvestigingen; één in Didam en één in 's-Heerenberg.

WiFi, veilige internetcomputers en een printer zijn gratis beschikbaar. Dagelijks maken veel mensen gebruik van de computers en printmogelijkheden. Ook de leestafels, zithoekjes en werkplekken worden door veel bezoekers gebruikt. Aan de leestafels ontstaan onder de vaste gasten regelmatig levendige discussies.

In overleg kunnen clubs en verenigingen terecht in beide vestigingen. Iedere maandagmiddag is er een handwerkclub in Didam, dinsdagmiddag is er een spelletjesgroep in 's-Heerenberg, er zijn leesclubs in beide vestigingen, vergaderruimtes worden gebruikt door zzp'ers en voor afspraken.

In samenwerking met Gemeente Montferland, Sociaal Team Preventie zijn er in de bibliotheek activiteiten zoals het Kleurfeest voor peuters en kleuters en de voorstelling Playback voor achtstegroepers en hun ouders of begeleiders.

Sinds januari 2018 doet Bibliotheek Didam mee aan de grootste schattenjacht van de wereld; geocaching. Er is een geocach-schat verstopt in de bibliotheek.

Op de jeugdafdelingen stellen kinderen hun verzameling tentoon. Af en toe zijn er ook andere exposities in de bibliotheek. De OVD heeft in mei een fototentoonstelling over de WOII, de bibliotheek doet mee aan de Kunstroute Didam, in de Boekenweek exposeert Ineke Schaars haar natuurfoto's en Jan de Wit stelt in november zijn Sinterklaascollectie tentoon.

Certificering

In 2016 ontving Bibliotheek Montferland een certificering door de onafhankelijke organisatie Stichting Certificering Openbare Bibliotheken (SCOB). Deze certificering is tot 2020 geldig.

Personeel en vrijwilligers

Bij Bibliotheek Montferland zijn er negen vaste medewerkers en een directeur in dienst. Er zijn 30 vrijwilligers werkzaam bij projecten zoals de voorleesmiddagen, de leesclubs en Bibliotheek aan Huis.

Raad van Toezicht

De toezichthoudende rol wordt bij Bibliotheek Montferland vervuld door de Raad van Toezicht (RvT). De raad houdt zich aan de regels van de Cultural Governance Code, een instrument voor goed bestuur en toezicht binnen de cultuursector.

De RvT en de directeur/bestuurder komen zes keer per jaar bij elkaar en hebben daarnaast twee keer per jaar bestuurlijk overleg met de wethouder van cultuur van Gemeente Montferland.

In 2018 verlaat Anton Koster de Raad van Toezicht. Zijn opvolger is per 1 januari Corine Hennekes.

Raad van Toezicht

Directeur/bestuurder

E.R. van der Wal

Voorzitter

C.C.M. van Pelt

J.P.M. van den Ende

A.H. Koster

J.A.H. Peters

H.L.M. Willemse

Onze collectie

Bibliotheken zorgen ervoor dat allerlei vormen van kennis en informatie direct beschikbaar zijn voor de gebruikers. De collectie van Bibliotheek Montferland omvat boeken, luisterboeken, dvd's, tijdschriften en kranten.

Bij de jeugdcollectie is er een aparte hoek met materialen voor kinderen die meer moeite hebben met lezen (het Makkelijk Lezen Plein). In het Taalpunt staan materialen voor volwassenen die (beter) Nederlands willen leren en schrijven. Bij zowel jeugd als volwassenen is er een Engelstalige collectie. Daarnaast zijn er boeken voor specifieke doelgroepen of speciale situaties, zoals GrootLetterBoeken voor mensen die slechter zien en Dwarsliggers (extra kleine boeken in dundruk), die handig zijn op vakantie.

Boekstart/BoekenPret is een vast onderdeel van het aanbod van Bibliotheek Montferland. Het zijn prentenboekenpakketten met lessuggesties die de kinderopvang en basisscholen lenen bij de bibliotheek. Scholen kunnen hiernaast gebruik maken van themacollecties, ze kunnen vertelplaten lenen en op verzoek krijgen ze hulp bij de sanering van hun schoolbibliotheek.

Bibliotheekleden hebben toegang tot de materialen uit beide vestigingen van Bibliotheek Montferland. Bovendien kunnen ze gratis of tegen een kleine vergoeding materialen reserveren van de Nederlandse Bibliotheken, waaronder de muziekbibliotheek CDR in Rotterdam. In maart 2018 gaat de site van de Filmbieb live. Bibliotheekleden kunnen dvd's lenen via deze filmbibliotheek van Nederland.

Digitaal aanbod

Het digitale aanbod van de bibliotheek groeit gestaag. Bezoekers hebben toegang tot verschillende digitale bronnen zoals kranten, recensies, artikelen over geschiedenis en dossiers over diverse onderwerpen. In Montferland maken veel mensen gebruik van de mogelijkheid om in de bibliotheek voor hun rijexamen te oefenen via theorie.nl.

Bibliotheekleden hebben via onlinebibliotheek.nl toegang tot de landelijke collectie e-books, luisterboeken en online cursussen. In de vakantieperiode hebben ook niet-leden toegang tot e-books via de gratis vakantiebieb-app en tot premium luisterboeken via de luisterbieb-app. Buiten de vakantieperiode zijn alle boeken van de luisterbieb-app beschikbaar voor leden en een beperkt aantal boeken voor niet-leden.

Het gebruik van de digitale bibliotheek neemt toe. In 2018 hebben landelijk ruim 417 duizend bibliotheekleden een e-bookaccount. Ze kunnen kiezen uit een aanbod van zo'n 20.000 e-books. De meeste mensen lezen e-books op hun tablet. Populaire genres zijn literatuur & romans, spanning, informatief en jeugd.

Ruim 442 duizend mensen hebben een LuisterBieb account, meer dan de helft van de gebruikers is geen lid van de bibliotheek. De LuisterBieb bevat ruim 2000 boeken, dit zijn gratis, premium- en promotieluisterboeken. De gratis boeken zijn door iedereen te beluisteren, ook niet-leden. Om premium titels te luisteren, moet je bibliotheeklid zijn. In 2018 downloaden de gebruikers 1.213.711 titels. Dit zijn vooral titels uit de genres spanning & thrillers, literatuur & klassiekers, jeugd en geschiedenis.

Bibliotheekleden kunnen online elk jaar twee gratis cursussen en elke maand een korte cursus volgen. Met ingang van 1 januari 2019 stopt de Koninklijke Bibliotheek (KB)

met het aanbieden van online cursussen. Klanten die in 2018 aan een cursus beginnen, krijgen nog een jaar om die af te ronden. Uit onderzoek van de KB blijkt dat voor de grootste groep gebruikers (hoogopgeleide 50-plussers) het niveau van de cursussen te laag is. De doelgroep voor wie het niveau van de cursussen meer geschikt is, heeft meer behoefte aan cursussen met lokale ondersteuning.

De meest uitgeleende e-books in 2018

Volwassenen

1. Huidpijn, Saskia Noort
2. Wees onzichtbaar, Murat Isik
3. Heks, Camilla Läckberg

Jeugd/jongeren

1. De ruïnes van Gorlan, John Flanagan
2. De outsiders, John Flanagan
3. Haat, Mel Wallis de Vries

BIBLIOTHEEKLEDEN EN BEZOEKERS

Bibliotheekleden

De Bibliotheek is voor iedereen toegankelijk. Wie materiaal wil lenen, moet wel lid zijn. Bibliotheek Montferland heeft drie soorten abonnementen. Tot 18 jaar is het lidmaatschap gratis. Vanaf 18 jaar kunnen mensen kiezen uit een jaarabonnement of een drie maanden abonnement. Mensen die alleen gebruik willen maken van de digitale bibliotheek sluiten een digitaal abonnement af via de online bibliotheek. Voor bibliotheekleden die niet (meer) naar de vestigingen kunnen komen, is er de Bibliotheek aan Huis. Vrijwilligers brengen elke maand de boeken bij de mensen thuis.

Bibliotheek Montferland is aangesloten bij Meedoen in Montferland. Via deze website van Gemeente Montferland kunnen mensen onder andere een bibliotheekabonnement afsluiten.

Bibliotheekleden kunnen gastlid worden bij andere bibliotheken in heel Nederland. Ze lenen dan materialen onder de voorwaarden die in de lokale bibliotheek gelden.

Leerlingen van het Liemers College lenen met hun schoolpasje materialen bij Bibliotheek Montferland. Dat kan in het kader van BiebSearch.

Extra's voor leden en bezoekers

Bij veel landelijke leesbevorderingsacties zijn er attenties voor bezoekers. Zo zijn er informatiekranen, kaarten, tijdschriften, tassen en andere cadeautjes. Tijdens de campagne Nederland Leest krijgen bezoekers het boek *Je bent wat je leest* cadeau. Kinderen die in december een schoentje knutselen, krijgen een voorleesboekje. Er zijn kleurwedstrijden en kinderen die tijdens Didam op Stelten op de foto gaan met Pieter Konijn kunnen een boek winnen.

Regelmatig organiseert de bibliotheek activiteiten zoals lezingen en workshops. Vaak sluiten de activiteiten aan bij landelijke acties. In de Poëzieweek kunnen bezoekers naar gedichten luisteren met de koptelefoons van Stille Dichter en er zijn Limmerick-workshops van Joke Burink. Tijdens de Nationale Voorleesdagen leest Lot Lohr voor uit het prentenboek van het jaar. In de Boekenweek zijn er schrijfworkshops en leert iPad4Senior mensen wandelen en fietsen met hun smartphone. Tijdens de Kookboekenweek maken bezoekers mezzes. In de Kinderboekenweek zijn er feestmiddagen. In de Week van de Mediawijsheid programmeren kinderen hun eigen computerspel. En in de Maand van de Geschiedenis geeft *Loesje* een workshop protestposters maken.

Er zijn ook activiteiten die niet aansluiten bij landelijke acties. In maart bezoeken veel kinderen de voorjaarsfeesten in beide vestigingen, Dikkie Dik viert in september zijn verjaardag in 's-Heerenberg. In december is er een Amnesty-schrijfactie, Ineke van Geemen maakt samen met kinderen kerstversieringen, er is live muziek op een zaterdag, en in Didam maken bezoekers een kerstbal met een persoonlijke boodschap voor in de Joris' Kerstboom.

BiebPanel

Bibliotheekleden en -bezoekers geven via BiebPanel hun mening over onderwerpen die te maken hebben met dienstverlening, het assortiment, de inrichting en activiteiten in de bibliotheek. Eens in de drie maanden vullen leden van het panel een online vragenlijst in. De bibliotheek informeert de leden over de uitkomsten van de onder-

zoeken en voert eventuele veranderingen door.

Uit het klanttevredenheidsonderzoek van juli 2018 bleek dat bibliotheekleden erg positief zijn over hun eigen bibliotheek. Ze zijn het meest te spreken over de klantvriendelijkheid en deskundigheid van de medewerkers en de prijs-kwaliteitsverhouding. Aandachtspunten zijn de voorzieningen om te eten/drinken, de ontmoetingsmogelijkheden en de ontspannende activiteiten.

In 2018 waren er twee flitspeilingen; één over online privacy en één over duurzaamheid. Op beide gebieden zien de respondenten een rol voor de bibliotheek. Dat kan bijvoorbeeld informatie en advies zijn over online veiligheid. Negen van de tien respondenten geven aan dat het belangrijk is dat de bibliotheek duurzame keuzes maakt.

Ledenwerfacties

Alle ouders van kinderen die in Montferland worden geboren, krijgen een bon om een gratis BoekStart-koffertje op te halen. In het koffertje zitten boekjes en informatie over het belang van (voor) lezen.

Tijdens de Nationale Voorleesdagen bezoeken peuters de bibliotheek. Ze maken op een speelse manier kennis met de bibliotheek en worden voorgelezen uit het prentenboek van het jaar. In 2018 is dat *Ssst! De tijger slaapt* van Britta Teckentrup. Als de kinderen tijdens de Nationale Voorleesdagen lid worden, krijgen ze een pluuchen tijgertje cadeau. Naar aanleiding van het bezoek worden veel peuters en kleuters lid van de Bibliotheek.

Alle bibliotheekleden die 18 worden ontvangen een brief, daarin worden ze uitgenodigd om betaald lid te worden van de bibliotheek.

Niet-leden kunnen in de vakantieperiodes gebruik maken van de vakantiebieb-app. Zo ontdekken ze gratis en vrijblijvend het gemak van e-books lenen bij de bibliotheek. Kinderen en volwassenen met dyslexie kunnen een deel van de e-books in een aangepast lettertype lezen. In 2018 hebben niet-leden in de zomervakantie ook toegang tot een aantal premium titels in de luisterbieb-app.

“Het hele concept van de bibliotheek is duurzaam. Een boek of dvd wordt oneindig vaak uitgeleend i.p.v. dat men een boek zelf koopt en slechts eenmalig leest.”

Uit: Flitspeiling Duurzaamheid BiebPanel, oktober 2018

ONTSLUITING COLLECTIE

Ontsluiting collectie

De collectiepresentatie is erop gericht bezoekers te inspireren, te verrassen en de keuze voor materialen makkelijker te maken. Nieuwe aanwinsten, aanraders en een selectie van materialen rond thema's staan apart. Bibliotheekmedewerkers bieden daarnaast waar nodig hulp bij het vinden van materialen.

De bibliotheek biedt ook toegang tot andere vormen van informatie. Er is een breed aanbod van folders en posters. Computers zijn voor iedereen gratis toegankelijk. Bibliotheekmedewerkers helpen waar nodig bij (digitale) informatievragen.

Kennismaking met de Bibliotheek en haar collectie

Binnen Bibliotheek Montferland zijn er speciale programma's om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen vertrouwd raken met de bibliotheek en haar collectie. Tijdens de *Scholen High Tea* in september worden leerkrachten en begeleiders geïnformeerd over het programma voor peuters en basisscholen.

Peuters van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven bezoeken de bibliotheek tijdens de Nationale Voorleesdagen van 24 januari tot en met 3 februari.

In februari en maart komen alle kleutergroepen op bezoek in de bibliotheek. Ze worden voorgelezen, doen spelletjes, zingen en verkennen spelenderwijs de jeugdafdeling.

Vrijwel alle basisscholen uit de gemeente komen in de bibliotheek voor klassikaal lenen. Om de zes tot acht weken komt iedere groep boeken uitzoeken. In de loop van het jaar bezoeken ze de vestigingen nog een aantal keer klassikaal tijdens workshops. Groep 3 gaat aan de slag met het boek *Keepvogel - noodweer*, groep 5 gaat in de bibliotheek op zoek naar aanwijzingen voor het programma Speurneuzen en groep 6 maakt een BIEBvlog.

Ook Symbion, School voor Praktijkonderwijs in Didam, bezoekt de bibliotheek. In september krijgen leerlingen uitleg over de collectie. Daarna komen ze regelmatig klassikaal lenen.

Vier brugklassen van het Liemers College volgen in september een introductie in de bibliotheek. Ze spelen het spel BiebEscape. De leerlingen strijden in twee teams tegen elkaar. Ze lossen raadsels op met behulp van informatie uit boeken, de catalogus van de bibliotheek en informatie op internet. Het team dat de raadsels als eerste oplost, kan een kluis met een beloning openen.

Op 6 oktober is de Dag van de Ouderen. In samenwerking met Welcom is er een activiteit in Bibliotheek Didam. Een groep van 12 ouderen maakt kennis met de Bibliotheek van Nu. De deelnemers krijgen informatie over de bibliotheek, volgen een workshop van SeniorWeb en lunchen samen.

Scholing personeel en vrijwilligers

Om klanten zo goed mogelijk van dienst te zijn, blijft het personeel zich ontwikkelen. In 2018 ligt het zwaartepunt van de scholing op het gebied van laaggeletterdheid, informatievaardigheden en leesbevordering.

In Bibliotheek Montferland zijn er meerdere vrijwilligers actief. Ze lezen voor, brengen boeken bij mensen thuis of nemen deel aan de leesclub van het DigiTaalhuis. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan leesbevordering en de bestrijding van laaggeletterdheid.

De vrijwilligers van de VoorleesExpress Montferland worden in april getraind en de voorlezers die op woensdagmiddag in de bibliotheek voorlezen komen in augustus bij elkaar. In december is er een kerstbijeenkomst voor de vrijwilligers van het DigiTaalhuis en de voorlezers.

Online kanalen

Op de website bibliotheekmontferland.nl staat informatie over de bibliotheek, over activiteiten en informatie per doelgroep. In de catalogus is de collectie te bekijken en zijn materialen te reserveren. Via *Mijn Bibliotheek* kunnen leden zelf online zaken regelen. In 2018 gaat de AVG-wet in werking. Hierdoor is de (online) dienstverlening aangepast. Het protocol is te lezen op onze website.

Sinds 2016 verstuurt Bibliotheek Montferland een maandelijks digitale nieuwsbrief. Daarnaast is de bibliotheek actief op Facebook, Twitter en Instagram.

“Ik geniet van het zoeken naar informatie en boeken in een bibliotheek waar ik andere mensen ontmoet”.

Uit: Onderzoek Maatschappelijke waarde, BiebPanel; Bibliotheek Montferland

ONTWIKKELING EN EDUCATIE

Taalontwikkeling

Bibliotheek Montferland doet mee aan verschillende programma's voor baby's, peuters en kleuters, zoals de leesbevorderingsprogramma's BoekStart/Boekenpret en de Nationale Voorleesdagen. Ouders krijgen gratis een glossy over het belang van (voor-)lezen. Verder zijn er het hele jaar door voorleesmomenten. Zo leest iedere woensdagmiddag een vrijwilliger voor. Bibliotheek Montferland ondersteunt de VoorleesExpress Montferland met onder meer trainingen aan vrijwilligers.

Bij volwassenen richt het DigiTaalhuis zich op de bestrijding van laaggeletterdheid. In de vestigingen zijn duidelijk herkenbare Taalpunten met boeken en informatiefolders. Wekelijks ontmoeten vrijwilligers en deelnemers van de leesclubs elkaar in de vestigingen. Vrijwilligers voor de leesclubs worden getraind door trainers vanuit DigiTaalhuis Achterhoek. Binnen het DigiTaalhuis Montferland wordt intensief samengewerkt met Gemeente Montferland en Welcom. DigiTaalhuis Montferland maakt deel uit van het samenwerkingsverband Taalhuis Achterhoek.

Zomerschool

In de Bibliotheek van Didam is er vijf weken in juli en augustus een zomerschool voor kinderen van statushouders. Hiermee wil Gemeente Montferland voorkomen dat de kinderen een terugval krijgen in hun taalkennis. Docenten worden via de gemeente geworven. Kinderen uit 's-Heerenberg worden met een bus naar Didam gebracht.

Tijdens de zomerschool krijgen kinderen les, maar er is ook tijd voor leuke dingen. Ze knutselen en spelen samen. Er is in 2018 een dansworkshop en een djembéworkshop, kinderen bezoeken de Sint Martinus molen, koken samen en voeren een musical op.

In februari 2018 stemmen burgemeester en wethouders ermee in de zomerschool vier jaar voort te zetten.

Lezen en leesbevordering

Lezen is een van de belangrijkste vaardigheden die kinderen op de basisschool leren. Om te zorgen dat kinderen blijven lezen, is het belangrijk dat ze er plezier in hebben. De Bibliotheek stimuleert lezen. Basisscholen en klassen van het voortgezet onderwijs bezoeken de bibliotheek voor workshops en klassikaal lenen. Kinderen nemen deel aan voorleeswedstrijden zoals de Nationale Voorleeswedstrijd en Read2Me. Ze stemmen op hun lievelingsboeken bij de Nederlandse Kinderjury en Jonge Jury. Bibliotheek Montferland besteedt daarnaast aandacht aan landelijke acties zoals de Kinderboekenweek.

Bij alle activiteiten zorgt de bibliotheek voor informatie en begeleiding. Ter voorbereiding op de Nationale Voorleeswedstrijd geeft een medewerker workshops voorlezen. Alle groepen 5 en 7 krijgen lessen ter voorbereiding op de Kinderjury.

In oktober ontmoeten kinderen van groep 4 en 7 schrijvers. Femke Dekker en Emiel de Wild vertellen in de bibliotheek over hun vak.

Ook volwassenen worden gestimuleerd te (blijven) lezen. Bibliotheekbezoekers komen in aanraking met een gevarieerd boekenaanbod. Bovendien sluit Bibliotheek Montferland aan bij landelijke leesbevorderingscampagnes.

Digitale vaardigheden

Digitale vaardigheden en informatievaardigheden zijn van groot belang om mee te kunnen doen in onze kennissamenleving. Bibliotheek Montferland ondersteunt mensen bij het verwerven van die vaardigheden. Dat begint al bij kleine kinderen (en hun ouders). In april zijn de Media Ukkie Dagen. Een medewerkster van de bibliotheek vertelt bij Kids&Coffee over nieuwe media voor de allerkleinsten. In oktober leert zij ouders van leerlingen uit groep 1 en 2 over apps voor kinderen.

Kinderen van de basisscholen leren tijdens klassikale bezoeken materialen zoeken en vinden in de bibliotheek. Vooral bij de oudste kinderen spelen digitale vaardigheden daarbij een rol. Leerlingen van het voortgezet onderwijs maken kennis met de bibliotheek door middel van het spel BiebEscape. Ze zoeken online informatie om zo een quiz op te lossen.

In 2018 biedt Bibliotheek Montferland cursussen aan om mensen digitaal vaardiger te maken; Klik&Tik en DigiSterker. Klik&Tik is een cursus voor mensen die nog nauwelijks ervaring hebben met het gebruik van computers en internet. Stap voor stap leren ze werken met een computer, informatie zoeken en vinden op internet en omgaan met sociale media. Bij DigiSterker leren deelnemers werken met de elektronische overheid; ze maken een DigiD aan en gaan informatie zoeken en vinden op overheidssites.

Ipad4Senior en SeniorWeb bieden ook cursussen aan in de bibliotheek. In 2018 zijn dat onder meer tabletcursussen, smartphonecursussen en verschillende workshops.

Bij SeniorWeb kunnen mensen een afspraak maken met hun digitale vragen. Nieuw in 2018 is het Digitaal café van SeniorWeb. Regelmatig geven de specialisten een informele workshop over een digitaal onderwerp. Er is tijd om vragen te stellen en elkaar te ontmoeten.

Vanwege een convenant tussen de Koninklijke Bibliotheek en de Belastingdienst helpen vrijwilligers in februari, maart en april bij (online) belastingaangiftes en het aanvragen van toeslagen.

Nieuw: Walk&Talk

In mei is in Bibliotheek Didam de eerste netwerkbijeenkomst van Walk&Talk. Bij deze maandelijksse bijeenkomst komen mensen die op zoek zijn naar een nieuwe baan. Walk&Talk biedt ze de mogelijkheid om in een informele setting mensen te leren kennen die hen daarbij kunnen helpen. Gastsprekers geven tips en trucs.

Partner in Montferland

Bibliotheek Montferland maakt deel uit van het LEA (de Lokale Educatieve Agenda).

De bibliotheek geeft advies over schoolbibliotheken. Medewerkers bezoeken de Montferlandse basisscholen voor workshops voorlezen en in het kader van de Kinderjury.

De bibliotheek is aanwezig op de festivals Didam op Stelten, de Zwarte Cross en Mañana Mañana. Medewerkers zitten in de jury van (voorlees)wedstrijden en lezen voor bij het voorleesontbijt, tijdens de Week van de Alfabetisering en de Poëzieweek.

Al jaren zijn er goede contacten met culturele instellingen in de Duitse stad Emmerich. Zo heeft de Duitse bibliotheek een wisselcollectie met Nederlandse boeken uit Bibliotheek Montferland.

Bibliotheek Montferland werkt voor verschillende projecten samen met de Gemeente Montferland en Welcom. De VoorleesExpress Montferland startte in 2016. Gezinnen waarvan kinderen een taalachterstand hebben, kunnen zich aanmelden. Een vrijwilliger komt bij het gezin thuis om voor te lezen aan de kinderen van 2 tot 8 jaar. Ouders en kinderen wennen zo langzaam aan een interactieve vorm van voorlezen. Na twintig keer nemen de ouders het verder over.

De bibliotheek is aangesloten bij de landelijke vereniging SeniorWeb als SeniorWeb leercentrum. Vrijwilligers van SeniorWeb geven cursussen en workshops en bieden digitale hulp.

Vanaf eind september 2017 is er in Bibliotheek 's-Heerenberg een Rabobank Trefpunt. Medewerkers van de Rabobank zijn daar twee middagen per week aanwezig om vragen te beantwoorden.

Partner in de Achterhoek

De SAMBA-Bibliotheken (Achterhoekse Poort, Graafschap, Montferland, Oost-Achterhoek en West-Achterhoek) werken op meerdere gebieden samen. DigiTaalhuis Montferland valt binnen het Taalhuis Achterhoek. Er is een gezamenlijke website en taalhuistelefoon. Ook de website bibliothekenachterhoek.nl is een gezamenlijke portal. Een bijzonder element van de samenwerking is de aanwezigheid van de Bibliotheken op de Zwarte Cross en Mânâna Mânâna.

Partner in Gelderland

Bibliotheek Montferland participeert in het Gelders netwerk van Openbare Bibliotheken: de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken (SGB). De SGB werkt in een jaarprogramma diverse gezamenlijke initiatieven en projecten uit die in de lokale situatie toegepast worden.

Kansenscan

Onder leiding van Rijnbrink voert Bibliotheek Montferland in samenwerking met lokale partners in 2018 een Kansenscan uit. Er wordt gekeken naar mogelijkheden en kansen voor Bibliotheek Montferland waarbij het accent ligt op het sociaal domein.

Uit de scan blijkt dat Bibliotheek Montferland al veel goede produc-

ten en diensten levert. Wel kan de bibliotheek bestaande samenwerkingen nog intensiveren. Daarnaast moet de bibliotheek zichtbaarder worden in de kleinere kernen. Eén van de middelen daarvoor is het project 'Buurten in de Achterhoek'.

In de Kansenscan staan algemene adviezen en adviezen op het gebied van werk, geld, gezondheid en cultuur. Er zijn kansen op korte, middellange en lange termijn. Voorbeelden uit de scan zijn het opzetten van Walk&Talk en Studiekringen 50+, een verbreding van het (Digi)Taal-aanbod voor NT1- en NT2-ers, leggen van contacten met bedrijven, consultatiebureaus en huisartsen over laaggeletterdheid, geld en gezondheid.

Vanaf 1 november 2018 werkt Petra Frölich bij Bibliotheek Montferland. Samen met de lokale partners gaat ze actiepunten uit de Kansenscan uitvoeren.

Tijdens de Zwarte Cross leest festival-directeur Gijs Jolink voor in het blagenparadijs. Hij benadrukt het belang van lezen en zegt: "Blijf vooral naar de bieb gaan."

2018 IN CIJFERS

Bezoekers	2017	2018
Didam	70.560	67.904
's-Heerenberg	37.551	35.675
Totaal	108.111	103.579

Bibliotheekleden	2017	2018
Didam	5114	4924
's-Heerenberg	2838	2799
Totaal	7952	7723

Collectie	2017	2018
Didam	34.285	33.055
's-Heerenberg	20.230	19.647
Totaal	54.515	52.702

Uitleningen	2017	2018
Didam	145.536	142.159
's-Heerenberg	81.383	77.289
Totaal	226.919	219.448

Digitale services Montferland	2017	2018
Aantal actieve e-bookaccounts	805	920
Geleende e-books	5363	5706

Website	2017	2018
Digitale bezoeken	41.327	41.753
Pageviews	132.598	96.715

DE BIBLIOTHEEK MONTFERLAND

Bibliotheek Didam

Schoolstraat 22
6942 AJ Didam

Telefoon: 0316 – 22 11 84

Bibliotheek 's-Heerenberg

Oudste Poortstraat 24
7041 AR 's-Heerenberg

Telefoon: 0314 – 66 70 53

www.bibliotheekmontferland.nl

Jaarverslag 2018

Uitgave
Bibliotheek Montferland

Samenstelling en opmaak
Jedidja den Besten